

Norecopa
Veterinærinstituttet
Postboks 8156 Dep.
0033 Oslo
www.norecopa.no

Årsberetning for 2011

Innledning	1
Overordnede mål.....	2
Sekretariatet	3
Nettsidene	3
Medlemstall.....	4
Revidert regnskap for 2011.....	4
Arbeidsgruppe: Categories of Severity	5
Fagseminar, 3R-prisen og årsmøte	5
Kartlegging av anvendelsen av de 3 R-ene i fiskeforskning.....	6
Internasjonalt konsensumøte om husdyrforsøk	6
Utredning om mulighetene for å forbedre vaksinetesting på fisk.....	6
Arbeid med et engelskspråklig kompendium i forsøksdyrlære for fiskeforskere.....	7
Innlegg om Norecopa.....	7
Publikasjoner.....	7
Politisk kontakt	7
Møtedeltagelse	8
Styremøter.....	8
Øvrig arbeid i sekretariatet.....	8
Medieinnslag i 2011.....	8
Resultatindikatorer for 2011	9

Innledning

Norecopa er Norges konsensus-plattform for erstatning, reduksjon og raffinering av dyreforsøk. Plattformen ble formelt stiftet den 10. oktober 2007 som en selvstendig medlemsorganisasjon med eget styre og årsmøte som det høyeste organet. Ingen endringer i vedtektene er blitt gjennomført i 2011.

Styrets sammensetning i 2011 har vært:

Bente Bergersen (styreleder), Mattilsynet

vara: Johan Teige, Mattilsynet

Signe Videm, GE Healthcare

vara: Kjetil Fyrand, Pharmaq AS

Dag Marcus Eide, Nasjonalt folkehelseinstitutt*

vara: Aurora Brønstad, Universitetet i Bergen

Anton Krag, Dyrevernalliansen

vara: Tanya Schumacher, Dyrebeskyttelsen

Revisor: Bjørn Flatland, VESO

*Dag Marcus Eide har hatt permisjon fra sin stilling i hele 2011, og Aurora Brønstad har derfor fungert som styremedlem.

Valgkomitéen har i 2011 bestått av:

Bjørn Groven, Mattilsynet

Adeleid Haugen, Dyrevernalliansen

Gunn Harriet Knutsen, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening

Tore Kristiansen, Havforskningsinstituttet*

*Dag Sørensen gikk bort i september 2010 og hans plass i valgkomitéen ble først fylt ved valget under årsmøtet i juni 2011.

Overordnede mål

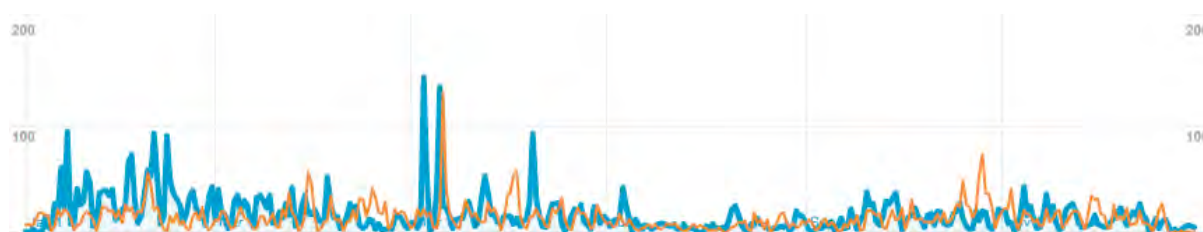
Norecopas overordnede mål, å fremme “de 3 R’ene” (Replacement, Reduction, Refinement) innenfor dyreforsøk i Norge, er beskrevet i mer detalj i aktivitetsplanen for organisasjonen som godkjennes på årsmøtene. Norecopa skal bidra til å øke kunnskap om de 3 R’ene, fungere som et kompetansesenter (nasjonal plattform), tilstrebe konsensus mellom interessepartene (forvaltningen, forskningen og undervisningen, industrien og dyrevernbevegelsen), spre informasjon og være medlem av den europeiske interesseorganisasjonen for nasjonale plattformer, *ecopa* (www.ecopa.eu).

Sekretariatet

Adrian Smith er ansatt i fast 50% stilling som sekretær for Norecopa. I samråd med Norecopas styre har han en hjemmekontoravtale med Veterinærinstituttet. Sekretariatet er tilknyttet Veterinærinstituttet og er lagt direkte under lederen for Seksjon for sjukdomsforebygging og dyrevelferd, Avdeling for dyrehelse, som har personal- og økonomiansvar. Sekretæren har hatt noe kontorstøtte fra Merete Erlendsen, Administrasjonen i forbindelse med utarbeidelse av fakturaene for medlemskontingenten.

Nettsidene

Norecopa har hatt egne nettsider (www.norecopa.no samt med suffiksene .info, .com, .eu, .net og .org) siden februar 2008. Disse redigeres fortløpende av sekretæren. Verktøyet Google Analytics er blitt brukt siden 2010 for å skaffe bedre kunnskap om hvordan nettsidene brukes. Analysen viser denne utviklingen i trafikken i 2011 (turkis) sammenlignet med 2010 (oransje):

Noen av de sentrale tallene for trafikken i 2011 (sammenlignet med 2010) var:

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Totalantall besøk	6150	5158
Antallet land	80	65
Antallet unike personer	3161	2035
Gjennomsnittlig antall treff pr. dag	17	14
Totalantall nettsider lest i året	12093	12 293
Gjennomsnittlig antall nettsider lest pr. dag	33	33

I mars 2011 sluttet sekretæren i sin stilling på Norges veterinærhøgskole. I den forbindelsen ble det inngått avtale mellom Norecopa og NVH som medførte at Norecopa overtok

driftsansvaret for nettsidene utviklet ved Forsøksdyravdelingen på NVH:
<http://oslovet.nvh.no> og <http://film.oslovet.nvh.no>. Sidene ble relansert som et samarbeid mellom de to partene med nye adresser: <http://oslovet.norecopa.no> og <http://film.oslovet.norecopa.no>. Fra samme tidspunkt overtok Norecopa også driftsansvaret for et lukket diskusjonsforum for de ansvarshavende ved landets forsøksdyravdelinger, som tidligere ble driftet fra NVH. I desember 2011 fikk Norecopa et tilbud fra Nordisk Samfunn mot Smertevoldende Dyreforsøk (www.nsmsd.no) om å finansiere arbeidet med å videreutvikle databasen NORINA som er en del av nettsidene (<http://oslovet.norecopa.no/NORINA>). NORINA inneholder informasjon om ca. 3.900 alternativer til bruken av dyr i undervisning og opplæring. Databasen var utviklet av Karina Smith mens hun arbeidet på NVH. Norecopa inngikk en samarbeidsavtale med Nordisk Samfunn som innebærer at Karina Smith lønnes i halv stilling fra 1. januar 2012 knyttet til Norecopa, for å fortsette arbeidet med NORINA.

Norecopa bruker firmaet NetLab (tidligere kalt EDB Totalpartner) til støtte når det gjelder nettsidene til Norecopa. Nettsidene som opprinnelig var utviklet på NVH, støttes av firmaet Bitfarm, som var med på å utvikle disse sidene. Norecopa benytter firmaet Webhuset til domeregistrering av Norecopas nettsider og Webconsult til driften av diskusjonsforumet for landets ansvarshavende.

Medlemstall

Ved utgangen av 2011 var det 47 institusjoner eller avdelinger med fullt medlemskap og 20 privatpersoner med assosiert medlemskap. Tallene er de samme som fra 2010. De fleste av de store forsknings-institusjoner er medlemmer av Norecopa

(<http://www.norecopa.no/sider/tekst.asp?side=24>).

Revidert regnskap for 2011

Norecopas tildeling for 2011 besto av kr 800 000 fra departementene (Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Fiskeri- og kystdepartementet (FKD)), bevilget som forvaltningsstøttetiltak over Veterinærinstituttet. Regnskapet for 2011 ble revidert av Norecopas revisor, Bjørn Flatland. Regnskapet viser et underforbruk på kr. 476.79 i forhold til budsjettet.

Arbeidsgruppe: Categories of Severity

En av konklusjonene fra Norecopas internasjonale konsensusmøte “Harmonisation of the Care and Use of Fish in Research” som ble arrangert på Gardermoen i september 2009, var behovet for retningslinjer om klassifisering av prosedyrer på fisk i henhold til deres belastningsgrad. Slike *Categories of Severity* blir det påbudt å benytte når EUs reviderte forsøksdyrdirektiv trer i kraft i 2013. Norecopa utnevnte en arbeidsgruppe, ledet av dr. Penny Hawkins, Storbritannia, som i desember 2010 avga sin rapport. Rapporten ble publisert i tidsskriftet *Laboratory Animals* i 2011. Norecopa presenterte rapporten i posterform under verdenskongressen i Montréal i august 2011 og på *ecopas* workshop i forbindelse med årsmøtet i Madrid i november 2011.

Fagseminar, 3R-prisen og årsmøte

Norecopa arrangerte sitt årlige fagseminar og det tredje årsmøtet på Adamstua den 9. juni 2011.

Norecopas pris til fremme av de 3 R-ene (3R-Prisen) delt ut for andre gang. Prisen besto av et diplom og kr 30 000,-. Det var 11 nominerte til prisen, som gikk til professor Knut-Erik Tollefsen ved Norsk institutt for vannforskning (NIVA). Priskomiteén besto av Gunvor Knudsen (forvaltningen, leder), Lasse A. Skoglund (akademia), Knut Dahl (industrien) og Torill Malmstrøm (dyrevernebevegelsen). Prisvinneren presenterte sitt arbeid under fagseminaret før årsmøtet. Deretter ble det holdt to foredrag av Professor Thomas Hartung, Center for Alternatives to Animal Testing (CAAT), Johns Hopkins University, Baltimore, USA. Titlene på foredragene var *Animal testing in toxicology: does it work?* og *Opportunities for replacing animals in toxicity testing*.

Under årsmøtet ble årsberetning og regnskapet for 2010 samt budsjettforslaget for 2011 og Norecopas aktivitetsplan godkjent. Aktivitetsplanen består av overordnede mål, en kortsiktig del (2011) og en langsiktig del (2012-2014). Sakspapirene fra årsmøtet er tilgjengelige på Norecopas nettsider.

Kartlegging av anvendelsen av de 3 R-ene i fiskeforskning

Norecopa har arbeidet i flere år med å skaffe ressurser til et prosjekt som skulle kartlegge i hvilken grad de 3 R-ene er allerede i bruk i norske fiskeforskningsmiljøer, samt avdekke eventuelle utfordringer ved anvendelsen av 3R-prinsippet. Prosjektet, som fikk navnet 3R-KART skulle bestå av to deler: et spørreskjema til alle landets fiskeforskningsstasjoner, etterfulgt av besøk med dybdeintervjuer til så mange av disse stasjonene som mulig innenfor prosjektets økonomiske rammer. Spørreskjemaene fylles ut anonymt, og rapporten fra besøksdelen av prosjektet skal også være fullstendig anonymisert.

Norecopa sendte en søknad til Dyrevernalliansens dyrevernfond (www.dyrevernfondet.no) i 2010 og fikk kr 100 000 i støtte til prosjektet sent på året. Norecopa oversendte en lignende søknad til Fiskeri- og kystdepartementet i desember 2010. Saken ble behandlet i 2011, med resultatet at Norecopa fikk kr. 100.000 i støtte.

Arbeidet med 3R-KART begynte tidlig i 2011 med å utarbeide spørreskjemaet til prosjektets første del. Skjemaet ble sendt til alle landets fiskeforskningsstasjoner, og nesten samtlige besvarte skjemaet. Om høsten begynte arbeidet med andre del av prosjektet (besøksrundene med dybdeintervjuer). Den delen vil fortsette i begynnelsen av 2012, og blir etterfulgt av en analyse av spørreskjemaene og utarbeidelse av en rapport fra prosjektet.

Internasjonalt konsensumøte om husdyrforsøk

Norecopa har arbeidet med planer for et nytt internasjonalt konsensumøte med tittel ”Harmonisation of the Care and Use of Agricultural Animals in Research”. Møtet skulle arrangeres på Clarion Hotel Oslo Airport i perioden 10.-12. mai 2011 men måtte kanselleres på grunn av for lav interesse. Det var invitert 16 foredrags-holdere, bl.a. 13 fra utlandet. Norecopa fikk økonomisk støtte fra NFR til møtet.

Utredning om mulighetene for å forbedre vaksinetesting på fisk

Norecopa søkte om midler i 2009 fra Dyrevernfondet til å utrede hvorvidt det er mulig å forbedre rutineene for utvikling og testing av fiskevaskiner. Prosjektet fikk en bevilgning på kr. 30.000 (<http://www.dyrevernfondet.no/forskningsprosjekter/2010/2010.html>). Brorparten av arbeidet ble foretatt høsten 2010, men prosjektet ble først avsluttet i slutten av 2011, idet det måtte

vente på resultatene fra studier som var relevante til problemstillingen. Arbeidet med rapporten fra prosjektet vil derfor foregå i 2012.

Arbeid med et engelskspråklig kompendium i forsøksdyrlære for fiskeforskere

Mot slutten av 2009 engasjerte Norecopa et oversettelsesfirma til å utarbeide en engelskspråklig utgave av en 200-siders kompendium om forsøksdyrlære for fiskeforskere, som NVH utga i 1999 (<http://oslovet.nvh.no/fag.aspx?fag=60>). I samarbeid med forfatterne ble kompendiet oppdatert i 2010, men på grunn av kapasitetsproblemer hos enkelte kapitelforfattere blir arbeidet ikke fullført før begynnelsen av 2011. Arbeidet er et direkte resultat av konsensusmøtet på Gardermoen i september 2009.

Innlegg om Norecopa

Sekretæren har holdt innlegg om Norecopa i 2011 på:

1. Kurs i forsøksdyrlære for forskere i Oslo (4. februar), Bergen (25. mars og 22. juni), Tromsø (2. mai) og Trondheim (22. november)
2. *ecopas* årsmøte i Madrid, 10. november

Studentoppgaver lagt ute på nettet.

Publikasjoner

Hawkins P, Dennison N, Goodman G, Hetherington S, Llywelyn-Jones S, Ryder K & Smith AJ (2011): Guidance on the severity classification of procedures involving fish *Laboratory Animals*, 45, 219-224. <http://la.rsmjournals.com/content/45/4/219.full>

Schumacher T (2011): *Arbeider for alternativer til dyreforsøk*. Dyrenes Forsvarer, 4, 18. <http://www.norecopa.no/norecopa/vedlegg/DF42011-Norecopa.pdf>

Politisk kontakt

Norecopas sekretær har drevet en del lobbyvirksomhet på Stortinget for å øke den politiske interessen for de 3R'ene og for å forsøke å få gehør for et statlig, politisk uavhengig pengefond for forsknings- og utviklingsarbeid innenfor dette feltet, slik Næringskomitéen

anbefalte Regjeringen i 2003.

Den 18. oktober hadde sekretæren et innlegg under Næringskomitéens åpne høring om forslaget til statsbudsjettet for 2012 og svarte på spørsmål fra komitéen. Sekretæren hadde senere kontakt med mange av komitémedlemmene.

Møtedeltagelse

Sekretær Adrian Smith deltok på *ecopas* årsmøte i Madrid 10. november 2011 og på fagseminaret dagen etterpå arrangert av den spanske plattformen for de 3 R-ene (REMA). Norecopas aktivitet i 2011 ble presentert under årsmøtet. Sekretæren meddelte *ecopa* at Norecopa var villig til å arrangere *ecopas* årsmøte i 2013 dersom det var interesse for det. Saken er ikke avklart ennå.

Styremøter

Det er avholdt tre styremøter i 2011 (11. januar, 3. mai og 4. oktober). Referatene er tilgjengelige på Norecopas nettsider (<http://www.norecopa.no/sider/tekst.asp?side=12>). Styret har holdt regelmessig kontakt mellom møtene via epost og telefon. To av styremedlemmene har til tider brukt Skype som videokonferanse istedenfor å møte fysisk i Oslo.

Øvrig arbeid i sekretariatet

Sekretariatet har sendt ut elektroniske nyhetsbrev til samtlige medlemmer pluss andre interessenter. Det er sendt ut 9 slike brev i 2011. Antallet abonnentet i 2011 har ligget på omlag 1300 personer.

Medieinnslag i 2011

Sekretæren har hatt to innlegg i riksaviser i 2011:

- Alternativer til dyreforsøk (Nasjonen, 5. desember 2011)
- Alternativer til dyreforsøk (Dagsavisen, 16. desember 2011)

Kronikkene er tilgjengelige fra Norecopas nettsider, med tillatelse fra avisene

(<http://www.norecopa.no/sider/tekst.asp?side=5>).

Et innlegg basert på artikkelen i Dagsavisen ble også distribuert til ca. 300 riksdekkende og lokale mediebedrifter (aviser, radioer og fjernsynskanaler) i desember, uten at det ble interesse for det.

Resultatindikatorer for 2011

Ifølge aktivitetsplan for 2011 har Norecopa følgende resultatindikatorer:

1. Antallet medlemmer (inkl. assosierte)
2. Antallet henvendelser til sekretariatet
3. Antallet besøkende til nettsidene
4. Antallet abonnenter til nyhetsbrevet
5. Antallet deltagere på årsmøter og andre arrangementer i Norecopas regi
6. Antallet kronikker
7. Antallet vitenskapelige artikler
8. Antallet uttalelser og andre høringsdokumenter
9. Regnskapet

Flere av disse er omtalt tidligere i årsberetningen og det henvises til egne avsnitt for fyldigere informasjon.

ad 1:

Antallet medlemmer ved utgangen av 2011 var:

47 institusjoner

20 privatpersoner

Dette er de samme tallene som i 2010.

ad 2:

Sekretæren har mottatt ca. 2.500 eposter i 2011. Dette antallet inkluderer kommunikasjon med styremedlemmene. Han har selv sendt ca. 1.500 eposter i løpet av året.

Blant viktige henvendelser kan nevnes kontakt med FKD og Dyrevernalliansen om samarbeid med Norecopa, omtalt andre steder i årberetningen.

ad 3:

Antallet treff (summen av tallene for hver dag i måneden) var som følge, sammenlignet med 2010:

	2011	2010
januar	723	423
februar	1011	464
mars	658	468
april	379	504
mai	808	609
juni	528	532
juli	248	197
august	252	213
september	409	297
oktober	400	655
november	438	491
desember	296	305

ad 4:

Det var 1 365 abonnenter på Norecopas nyhetsbrev ved utgangen av 2011. Dette tallet har holdt seg stortsett uendret de siste årene.

ad 5:

8 ansatte ved organisasjoner med fullt medlemskap, hvorav 6 som var stemmeberettiget, samt 5 styremedlemmer og sekretæren var tilstede under årsmøtet den 9. juni 2011. Norecopas styre vil diskutere tiltak for å øke oppslutningen til årsmøtet i 2012. Under fagseminaret før årsmøtet, var ca. 80 personer tilstede, hvorav ca. halvparten representerte organisasjoner som er medlemmer av Norecopa eller var privatpersoner med assosiert medlemskap.

Det ble skrevet to kronikker om alternativer til dyreforsøk, som ble trykket i riksaviser i løpet av 2011.

ad 7:

Norecopas sekretær var medforfatter av én vitenskapelig artikkel i 2011, publisert i det europeiske tidsskriftet *Laboratory Animals*. Artikkelen var en rapport fra en arbeidsgruppe satt sammen av Norecopa, om belastningskategorier for dyreforsøk.

ad 8:

Norecopa har ikke skrevet egne uttalelser eller høringsdokumenter i 2011.

ad 9:

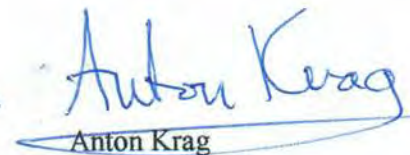
Regnskapet er omtalt i et eget avsnitt.

Oslo, 3. april 2012

Bente Bergersen

Signe Videm

Aurora Brønstad

Anton Krag

Adrian Smith